

RIKSDAGENS PROTOKOLL

1900.

Första Kammaren.

N:o 1.

Sedan i kraft af § 49 regeringsformen och § 2 riksdagsordningen Riksdagen sammankommit till lagtima möte här i hufvudstaden måndagen den 15 januari 1900, samt chefen för kongl. justitiedepartementet tillkännagifvit, att han jemlikt riksdagsordningens föreskrift samma dag till granskning mottoge de riksdagsmannafullmagter, i afseende å hvilka sådan åtgärd kunde ifrågakomma, så och efter det granskningen af de aflemnade fullmagterna försiggått, sammanträdde Riksdagens Första Kammare i den uti Riksdagens hus för kammaren anordnade samlingsal

onsdagen den 17 januari

kl. 11 f. m.

Herr von Ehrenheim framträdde till talmansbordet och yttrade:

Då jag är den af kammarens ledamöter, som bevisat de flesta riksdagarne, åligger det mig att föra ordet i kammaren, till dess Konungen nämnt talman och vice talman. Jag får därför förklara detta sammanträde öppnadt och anhåller att till kammarens ledamöter få framföra en vördnadsfull och hjertlig välkomsthelsing. De arbeten, som vänta oss, blifva såsom alltid viktiga och ansvarsfulla, och jag är öfvertygad, att en hvar skall deruti inlägga sina bästa krafter.

Sedan herr ordföranden derefter intagit talmansplatsen, tillkännagaf herr ordföranden, att han på grund af bestämmelsen i 1 § 2 mom. af kammarens ordningsstadga anmodat vice härads höfdingen J. F. Hammarberg att, till dess sekreterare blifvit utsedd, föra kammarens protokoll, äfvensom att herr ordföranden för tillfället anstält kanslibiträden och vaktbetjening till erforderligt antal.

Upplästes följande från kongl. justitiedepartementet ankomna handlingar:

Protokoll, hållet inför statsrådet och chefen för kongl. justitiedepartementet vid lagtima riksdagen i Stockholm den 16 januari 1900.

Sedan i följd af stadgandet i § 32 riksdagsordningen herr statsrådet och chefen för kongl. justitiedepartementet anmodat tre bland fullmäktige i riksbanken och tre bland fullmäktige i riksgäldskontoret att närvara vid den granskning af riksdagsmannafullmagter, som jemlikt riksdagsordningens nämnda paragraf borde ega rum, så infunno sig nu af fullmäktige i riksbanken herrar vice ordföranden bland nämnde fullmäktige lektorn m. m. H. R. Törnebladh, lektorn S. G. von Friesen och hemmansegaren m. m. Olof Jonsson samt af fullmäktige i riksgäldskontoret herrar ordföranden bland fullmäktige generaldirektören m. m. F. A. Anderson, fullmäktigen m. m. Johan Johansson och godsegaren m. m. G. F. Östberg.

Vid den granskning af ingifna fullmagter för ledamöter af Första Kammaren, som härvid företogs, anmärktes, att i några fullmagter förekomme den afvikelse från det i § 10 riksdagsordningen föreskrifna formulär, att tiden för valet angifvits med uttrycket »denna dag», äfvensom att en fullmagt försetts med öfverskriften »Fullmagt»; men då berörda afvikelser icke syntes vara af beskaffenhet, att derigenom meningen förändrades eller otydlighet föranleddes, ansågos dessa fullmagter i likhet med de öfriga, mot hvilka anmärkning ej förekom, böra godkännas.

Protokoll öfver hvad sålunda förekommit skulle meddelas Första Kammaren, hvarjemte förteckning å de kammarens ledamöter, hvilka uppvisat sina fullmagter, skulle tillika med fullmagterna till kammaren öfverlemnas.

In fidem
E. Quensel.

Förteckning å ledamöter af Riksdagens Första Kammare, hvilka den 15 januari 1900 inför chefen för kongl. justitiedepartementet uppvisat sina fullmagter.

Stockholms stad	statsrådet Per Samuel Ludvig Annerstedt.
D:o	grosshandlaren Oscar Almgren.
Upsala län	lektorn Johan Fredrik Nyström.
Södermanlands län	f. d. ryttmästaren Carl August Tamm.
Östergötlands län	f. d. landshöfdingen grefve Ludvig Wilhelm August Douglas.
D:o	f. d. landshöfdingen grefve Gustaf Harald Spens.

Norrköpings stad	fabriksidkaren Carl Johan Gustaf Swartz.
Jönköpings län	häradshöfdingen Gustaf Johan Georg Axel Berg.
D:o	landtbrukaren Per Magnus Söderberg.
D:o	landshöfdingen friherre Nils Axel Hjalmar Palmstierna.
Kronobergs län	läroverksadjunkten Axel Gustaf Georg Törner.
Blekinge län	disponenten Johan Henrik Berggren i Karlskrona.
Malmöhus län	landtbrukaren Paul Paulson å Ekeberga.
Malmö stad	grosshandlaren Johan Henrik Emanuel Dieden.
Göteborgs o. Bohus län	presidenten herr friherre Albert Lars Evert Åkerhielm.
D:o	landshöfdingen friherre Gustaf Otto Robert Lagerbring.
Göteborgs stad	grosshandlaren Olof Melin.
Elfsborgs län	godsegaren friherre Jonas Alströmer.
Skaraborgs län	godsegaren August F. Weinberg.
D:o	ryttmästaren Carl Gustaf August Bergendahl.
Örebro län	bruksegaren Vollrath Henrik Sebastian Tham.
Vestmanlands län	borgmästaren Otto Victor Lundberg.
Jemtlands län	landshöfdingen friherre Knut Ulfson Sparre.
Norrbottnens län	öfversten Knut Gillis Bildt.

Enligt § 2 i ordningsstadgan för kammaren anställes upprop af kammarens ledamöter, hvarvid såsom frånvarande antecknades:

herr *Björnstjerna*,
 friherre *Åkerhielm, Gustaf*,
 grefve *Douglas*,
 herr *Jehander*,
 friherre *Rappe*,
 herr *Pehrsson, John*,
 » *Bondesson*,
 » *Persson, Nils*,
 » *Leman*,
 hans excellens friherre *von Essen*,
 herr *Boström, Johan*,
 » *Fock*,
 » *Bohnstedt*,
 » *Billing*,
 » *Lundeberg*,
 » *Sandqvist*,
 grefve *Sparre*,
 friherre *von Krämer*.

Onsdagen den 17 Januari.

Af ofvan upptagne, såsom frånvarande antecknade ledamöter hade grefve Douglas, friherre Rappe och herr Sandqvist anmält förhinder att i dag tillstädeskomma, hvarjemte upplästes följande ingifna läkarebetyg:

Att herr generalmajor m. m. O. M. Björnstjerna är af sjukdom tills vidare förhindrad att deltaga i Riksdagens arbeten, intygas på heder och samvete.

Stockholm den 15 januari 1900.

Mauritz Aspelin.

Andre stadsläkare.

Att ledamoten af Riksdagens Första Kammare f. statsministern baron G. Åkerhielm en längre tid af sjukdom varit hindrad att lemna sina rum, och att detta äfven för närmaste tid hindrar honom att deltaga i Riksdagens arbeten, intygas härmed.

Stockholm den 16 januari 1900.

Tor Lamberg.

Leg. läkare.

Att ledamoten af Riksdagens Första Kammare herr ryttmästaren m. m. K. Bohnstedt under närmaste tiden till följd af sjukdom (Bronchitis catarrhalis acuta) är hindrad infinna sig vid Riksdagens sammanträden, varder härmed intygd.

Odensbacken den 13 januari 1900.

Carl Blombergsson.

Extra provinsialläkare.

Att deltaga i den deputation, som enligt § 33 riksdagsordningen borde afgå till Hans Maj:t Konungen för att begära utnämmande af talman och vice talman, hade af herr ordföranden utsetts följande tolf personer:

friherre *Lagerbring*, såsom ordförande,

herr *Nyström, Johan Fredrik*,

» *Tamm, Carl August*,

» *Swartz*,

» *Törner*,

» *Berggren*,

» *Dieden*,

» *Melin*,

» *Bergendahl*,

herr *Tham, Vollrath Henrik Sebastian,*
» *Bildt,*
» *Lundberg.*

Sedan den utsedda deputationen härefter afgått till kongl. slottet och efter en stunds förlopp återkommit, tillkännagaf deputationens ordförande, att Hans Maj:t Konungen behagat till talman i Första Kammaren utnämna godsegaren, riddaren och kommandören af Kongl. Maj:ts orden m. m. herr grefve Nils Gustaf Alexander Sparrre och till vice talman bruksegaren, kommandören af kongl. vasaorden 1:sta klass m. m. Christian Lundberg, hvilka båda nu åtföljde deputationen till kammaren.

Herr talmannen, som nu intog talmansplatsen, yttrade följande helsningsord till kammaren:

Då Hans Maj:t Konungen täckts lemna mig det dyrbara förtroendet att äfven under denna riksdag leda Första Kammarens förhandlingar, vill jag, innan jag fattar ordförandeklubban, uttala en förhoppning derom, att kammaren ville skänka mig samma förtroendefulla välvilja, som jag under föregående riksdagar fått åtnjuta.

Härefter anmälde herr talmannen, att någon ansökning till sekreterarebefattningen hos kammaren icke inkommit, och hemstälde, huruvida kammaren behagade genast företaga val af sekreterare.

Sedan denna hemställan besvarats med ja, företogs valet, och befans, efter valförrättningens slut, kanslirådet A. von Krusenstjerna hafva blifvit till sekreterare utsedd med samtliga afgifna, eller 102 röster.

Herr talmannen yttrade, att han efter samråd med Andra Kammarens talman finge föreslå, att Första Kammaren ville besluta *dels* att fredagen den 19 i denna månad företaga följande val, nemligen: af fyra ledamöter för att, jemte talmannen, tillsätta kammarens kansli och vaktbetjening, af tre ledamöter för att deltaga i talmansöfverläggningarna och af två ledamöter att hafva inseende öfver Riksdagens kansli, *dels* ock att tisdagen den 23 innevarande månad anställa val af ledamöter och suppleanter i de ständiga utskotten.

Detta förslag antogs.

Kanslirådet von Krusenstjerna fick nu företräde, underrättades, att han blifvit af kammaren vald till sekreterare och öfvertog protokollsföringen.

In fidem

John Hammarberg.

Herr vice talmannen erhöll på begäran ordet och yttrade:

Jag får vördsamt hemställa, att kammaren behagade besluta, att, liksom föregående år, till suppleanter i de ständiga utskotten utse: i konstitutionsutskottet 8, i statsutskottet 9, i bevillningsutskottet 8, i bankoutskottet 6 och i lagutskottet 8 ledamöter.

Denna hemställan bifölls.

Herr talmannen förmälde, att han, enär kammarens sammanträden i allmänhet icke började tidigare än kl. 11 f. m., ansåge sig böra erinra derom, att det till nästkommande tisdag utsatta sammanträdet, i likhet med hvad förut varit brukligt, då val af ledamöter och suppleanter i de ständiga utskotten förrättats, komme att börja kl. 10 f. m.

Tillkännagafs, att Kongl. Maj:t genom offentliga anslag i nåder bjudit och kallat Riksdagens ledamöter att torsdagen den 18 i denna månad kl. 11 f. m. infinna sig i S:t Nikolai eller Storkyrkan samt efter förrättad gudstjänst begifva sig till rikssalen för att der inhemta, hvad Kongl. Maj:t hade att meddela Riksdagen.

Herr talmannen meddelade, att till kammarens förfogande öfverlemnats, bland annat, 148 inträdesbiljetter till rikssalen vid riksdagens öppnande, och hemställde, att fördelning af dessa biljetter finge genom sekreteraren ske efter slutet af kammarens sammanträde denna dag, med iakttagande, att de för hvarje landsingsområdes eller stads riksdagsmän afsedda biljetter utlemnades

till områdets eller stadens äldste närvarande representant, som sedermera finge ombesörja den vidare utdelningen.

Denna hemställan bifölls.

Kammaren åtskildes kl. 1,04 e. m.

In fidem
A. v. *Krusenstjerna*.

Torsdagen den 18 januari.

Kammaren sammanträdde kl. 10,30 f. m.

Herrrar *Sandqvist* och *Persson, Nils*, anmälde, att de infunnit sig vid riksdagen.

Herr talmannen och kammarens ledamöter afgingo kl. 10,50 f. m. till Storkyrkan, der riksdagspredikan hölls af kyrkoherden i Ulrika Eleonora församling P. J. Rydeman. Efter gudstjenstens slut begaf kammaren sig till rikssalen, der äfven Andra Kammaren infann sig.

Hans Maj:t Konungen öppnade riksdagen med det i protokolls-bihanget införda tal, hvarefter hans excellens herr statsministern Boström uppläste Kongl. Maj:ts berättelse om hvad i rikets styrelse sedan sista riksdags sammanträde sig tilldragit.

Herr talmannen framträdde derpå och yttrade:

Allernådigste Konung, Eders Majestät! Vid skiftet mellan århundradena nöjer sig tanken ej med att gå tillbaka till flydda tider, utan vill äfven irra omkring bland framtidens töcken. Med vemod minnas vi de sorguppfyllda första lustrerna af 1800-talet; med tacksamhet åter det långa fredslugn, som framkallat en ej anad utveckling af vårt land. Mer än en fjerdedel af det svunna århundradet har Eders Maj:t varit Sveriges Konung, och historien skall en gång

vittna, huru under Eders Maj:ts kärleksfulla hägn landet gått framåt på alla områden. Hvad den tid, som stundar, kan bära i sitt sköte, kunna vi icke ana, men glädja oss i hoppet, att fredslugnet skall fortfara och den ostörda utvecklingen främjas. Vi få dock icke invagga oss i den bedrägliga förhoppningen, att långvarig fred är ständig fred. Väl besinnande detta, må vi, ledda af våra lifliga önskingar att bevara fredens välsignelser, alltid ihågkomma, att för fredens bevarande det fredliga sinnelaget ej är till fyllest. Nej, den gamla sanningen »vill du bevara freden, så bered dig för kriget» vinner alljemt bekräftelse af nya tiders erfarenheter. Men ej blott fred utåt, utan äfven fred inåt önska vi vårt land. Må samhällets utvecklingsarbete fortgå lugnt utan inverkan af hugskott för dagen, utan misstro till framtiden, och må framför allt en stark sedlig kraft blifva den fasta grund, hvarpå vårt folk bygger sin framtid! En sådan kraft skall binda Konung och folk med allt starkare band vid fosterlandet och vid hvarandra, och den skall i kommande tider blifva det bästa stödet för den unge furste, som i dag inför Konungen och i närvaro af folkets målsmän skall aflägga den högtidliga försäkran om tro och huldhet, i hvilken vi älska att finna en borgen för uppfyllelsen af ansvarsfulla pligter.

På samma gång Riksdagens Första Kammare framför sin välönskan till denna för Eders Maj:t och Eders Maj:ts hus så betydelsefulla tilldragelse och tillika uttrycker sin glädje öfver den lycka, som blomstrar upp i den nya telning, hvilken under det förflutna året skjutit upp från det gamla stamträdet, anhåller kammaren att för Eders Maj:t få uttala sin undersåtliga vördnad samt sin varma kärlek för Konung och konungahus.

Sedan Andra Kammarens talman derpå i denna kammars namn framfört dess undersåtliga vördnad till Hans Maj:t Konungen, fingo talmännen hvardera mottaga ett exemplar af Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående statsverkets tillstånd och behof.

Härpå aflade Hans Kongl. Höghet Arffursten, Hertigen af Skåne Oscar Fredrik Wilhelm Olaf Gustaf Adolf tro och huldhetsed till Hans Maj:t Konungen; hvarefter ceremonien å rikssalen afslutades och Första Kammaren, enligt beslut, fattadt före aftågandet från samlingsrummet, åtskildes vid utgången från rikssalen kl. 1,20 e. m.

In fidem

A. v. Krusenstjerna.